

STRUČNJACI O ISHODIMA LIJEČENJA

Vili Beroš, ministar zdravstva Republike Hrvatske

„U Europskoj uniji, između zemalja članica pa i unutar samih zemalja, postoje značajne razlike u ishodima liječenja. Ishode bi trebali mjeriti na isti i usporediv način, koji će omogućiti otkrivanje najboljih praksi. To bi nam omogućilo da organizacijski i financijski pomognemo zemljama članicama s lošijim ishodima da dosegnu ciljanu razinu, te na taj način smanjimo razlike i omogućimo jednakost pacijenata.“

Nathalie Moll, generalna direktorica Europskog udruženja inovativnih farmaceutskih kompanija (EFPIA)

„Krizu izazvanu pandemijom COVID-19 jasno nam je pokazala koliko vrijedi pristup aktualnim i relevantnim zdravstvenim podacima, koji su usporedivi između zdravstvenih sustava, regija i zemalja.“

Ako ne možemo usporediti ni stope mortaliteta u dvije zemlje zbog njihovog različitog prikupljanja podataka, kako možemo izvući nužne zaključke o najboljem načinu borbe protiv pandemije? Isto vrijedi za cjelokupno zdravlje u svim područjima, a osobito za specifične zdravstvene ishode koji su važni ljudima i bolesnicima.

Mjerenjem ishoda i troškova na holistički način, za sve vrste pacijenata, moći ćemo utvrditi zdravstvene intervencije i rješenja koja će donijeti najviše koristi bolesnicima.

Moći ćemo prepoznati investicije koje donose najveću vrijednost za uloženi novac, tako da resurse možemo potrošiti na ono što donosi najviše koristi bolesnicima, zdravstvenim sustavima i društvu.

Preusmjeravanjem resursa s niskovrijedne na visokovrijednu skrb možemo poboljšati ishode za bolesnike i održivost zdravstvenih sustava.“

Eduard Vrdoljak, predsjednik Hrvatskog onkološkog društva

„Najveće poboljšanje može se postići investiranjem u onkološku

infrastrukturu – digitalizaciju onkologije, registre, baze sirovih podataka na temelju kojih ćemo moći pratiti i izvještavati i objavljivati te uspoređivati različite regije, ustanove, liječnike, zemlje i dobiti bolje rezultate za naše pacijente.“

Danas, digitalizacijom i uvođenjem IT-a u medicinu, možemo ranije dijagnosticirati bolest. Imamo personaliziraniju medicinu i možemo generirati više podataka i znanja zajedno. Ali budućnost će biti puno svjetlija. Bolje ćemo vidjeti bolesnika. Moći ćemo na bolji način zadovoljiti potrebe bolesnika i istodobno postići bolje ishode.

Vidim Europu kao predvodnicu u kontroli kvalitete, izvještavanju i praćenju onkoloških ishoda u svijetu.“

Antonella Cardone, predsjednica Europske koalicije oboljelih od raka

„Kontroli troškova zdravstvenog sustava pridonijet će preusmjeravanje zdravstvene skrbi s količine obavljenog na vrijednost koju pruža.“

Povećanje zdravstvene pismenosti jača otpornost pojedinca i zajednice, pomaže u smanjivanju zdravstvenih nejednakosti i pridonosi boljem zdravlju i blagostanju. Zdravstvena pismenost od ključne je važnosti za pravednu, kvalitetnu i učinkovitu zdravstvenu skrb usmjerenu na pacijenta.

Zdravstvo s pacijentom u središtu omogućilo bi bolji pristup zdravstvenim uslugama i poboljšane ishode liječenja, bolju zdravstvenu pismenost i veće zadovoljstvo zdravstvenom skrbi, veće zadovoljstvo na poslu, bolju učinkovitost usluga i smanjenje ukupnih troškova.“

Nils Wilking, izvanredni profesor, Karolinska institut

„Moramo potaknuti platitelje da uvedu inovativno i pravovremeno određivanje cijena i način nadoknade troškova. Moramo imati novi

pristup u određivanju cijena, vrednovanju i plaćanju.“

Uz nacionalne planove protiv raka, potreban je i paneuropski, koji će obuhvatiti sve faze od prevencije do palijativne skrbi i biti utemeljen na dokazima.

Potrebni su nam nacionalni populacijski registri za rak s detaljnim informacijama o dijagnozi, kao i o liječenju, jer to je jedini način da riješimo dilemu između sve veće količine novca potrebne za onkološku skrb i ograničenih sredstava.“

Christina Rångemark Åkerman,
utemeljiteljica Međunarodnog konzorcija za
mjerenje ishoda liječenja (ICHOM)

„Ishodi liječenja su stvarni rezultati skrbi, uključujući kliničke mjere poput stope preživljenja i komplikacija tijekom liječenja.“

Najvažniji koraci koje možemo poduzeti za poboljšanje zdravstvene zaštite u našim zemljama jest pitati pacijente što im je najvažnije i tražiti da ocijene rezultate vlastitog liječenja.

Skup ishoda mora biti definiran prema zdravstvenom stanju, a ne prema specijalističkim područjima ili postupcima, i u definiranje ishoda moraju biti izravno uključeni bolesnici kako bi definirani ishodi stvarno bili oni koji su bolesnicima najvažniji.

Razvija se globalni jezik za opis zdravstvenih ishoda, definiraju se vremenske točke i izvori podataka koji se prikupljaju, kao i minimalni broj početnih čimbenika rizika radi lakše svrhovite usporedbe.

Sistematsko mjerenje standardnih skupova ishoda koje provode zdravstvene ustanove širom svijeta omogućit će globalne usporedbe ishoda i pomoći zdravstvenim radnicima da prepoznaju što su najbolji ishodi, da se upoznaju s postupcima koji pridonose takvim ishodima, da promiču diseminaciju najboljih praksi i mjerljivo poboljšaju ishode koji utječu na kvalitetu života.“

Matti Aapro, predsjednik Europske
organizacije za borbu protiv raka (ECCO)

„Kod raka, koji danas postaje kronična bolest zahvaljujući napretku u raznim područjima, ne smijemo mjeriti samo preživljenje. Moramo uzeti u obzir kvalitetu života tih bolesnika.“

Marius Geantă, predsjednik i suosnivač
Centra za inovacije u medicini

„Tehnološka evolucija i podatci u onkologiji nude nam šansu da identificiramo i prikupimo golemu količinu podataka o svakom onkološkom bolesniku i svakoj vrsti raka. Jednog će dana digitalna slika svakog bolesnika s rakom biti realnost i predstavljati temelj svake

istinski personalizirane zdravstvene skrbi za te bolesnike.

Prvi put vidim da se u središnjoj i istočnoj Europi ostvarila kolaboracija na ovu temu između javnosti, državnog i privatnog sektora, tj. farmaceutske industrije. Nije lako pokrenuti i voditi takav projekt jer zahtijeva novi način pružanja zdravstvene skrbi. Zato edukacija svih sudionika u ovom projektu mora biti prioritet. To mora biti zlatni standard kad je riječ o podacima i tehnologiji u onkologiji, zbog dobrobiti bolesnika.

Liječnicima ćemo moći dati u ruke digitalne alate, podatke i tehnologiju. Način na koji će ih liječnici prihvatiti odrazit će se na onkološke bolesnike u sljedećem desetljeću. Zato moramo razmišljati u kontekstu Europskog plana za borbu protiv raka. Moramo drugačije osmisliti obrazovanje liječnika i prilagoditi kurikule zemljama članicama.

Građani i onkološki bolesnici trebaju postati svjesni vrijednosti podataka i važnosti doniranja podataka za uspješnu borbu protiv raka.“

PITANJA I ODGOVORI

Što su ishodi liječenja?

Zdravstveni ishodi su promjene u zdravlju pacijenata koje nastaju kao posljedica zdravstvene skrbi. Uključuju kliničke mjere uspjeha liječenja poput smrtnosti i preživljenja, te kvalitetu života koja se uobičajeno prati kroz ishode skrbi prijavljene od pacijenata (simptomi, bol, mobilnost, sposobnost obavljanja svakodnevnih aktivnosti itd.).

Koliko košta praćenje ishoda? Hoće li zbog toga poskupjeti zdravstvene usluge?

Praćenje zdravstvenih ishoda zahtijeva određena ulaganja u informatizaciju zdravstva. Međutim, bolja dostupnost kvalitetnih podataka o skrbi i ishodima omogućit će racionalizaciju liječenja i fokusiranje na učinkovite metode liječenja, što bi trebalo rezultirati znatnim uštedama. Primjerice, konzervativne procjene OECD-a govore da se i do 20% zdravstvene potrošnje baca na manje učinkovite ili čak štetne terapije. U Hrvatskoj bi to iznosilo otprilike 5 milijardi kuna godišnje.

Zašto su ishodi liječenja toliko različiti među pojedinim zemljama?

Ustroj zdravstvenih sustava se uvelike razlikuje od zemlje do zemlje, kao i smjernice liječenja (koje u nekim zemljama i ne postoje), dostupne terapije, pa posljedično i kvaliteta i ishodi liječenja variraju.

ISHODI LIJEČENJA 2020/30

PACIJENTI O ISHODIMA LIJEČENJA

NEKI OD REZULTATA ISTRAŽIVANJA KOJE JE NA REPREZENTATIVNOM UZORKU NAPRAVILA AGENCIJA IPSOS U LIPNJU 2020. GODINE

SVAKI DRUGI GRAĐANIN SE U PROTEKLIM PET GODINA SUOČIO S TEŠKOM BOLESTI

Svaki drugi građanin se u proteklih pet godina suočio s teškom bolesti, bilo osobno bilo u bližoj obitelji.

ZDRAVSTVO JE TEMA KOJU GRAĐANI NAJČEŠĆE NAVODE KAO NAJBITNIJU OD ANALIZIRANIH PREDIZBORNIH TEMA

Zdravstvo je tema koju građani najčešće navode kao najbitniju od analiziranih predizbornih tema - 81% ispitanika smatra zdravstvo jednom od tri ključne teme u predizbornoj kampanji, ispred gospodarstva i mirovina.

PODATCI O USPJEŠNOSTI LIJEČENJA MORAJU BITI JAVNO DOSTUPNI

9 od 10 građana smatra kako podatci o uspješnosti liječenja moraju biti javno dostupni i mora se znati koje bolnice imaju najbolje ishode liječenja, kako bi ih mogli sami odabrati.

PACIJENTI BI UVJERLJIVOM VEĆINOM OTIŠLI U BOLNICU KOJA IM JAMČI BOLJE REZULTATE LIJEČENJA

Kad bi mogli birati, pacijenti bi uvjerljivom većinom otišli u bolnicu koja im jamči bolje rezultate liječenja, bez obzira na eventualne dodatne troškove - njih 9 od 10 bi putovalo i dulje samo da dođe u bolnicu koja ima bolje ishode liječenja.

KRAĆE LISTE ČEKANJA I VEĆA DOSTUPNOST UČINKOVITIH METODA LIJEČENJA

Svaki drugi građanin RH smatra da su kraće liste čekanja i veća dostupnost učinkovitih metoda liječenja ključne za smanjenje smrtnosti od raka, negativne statistike po kojoj je RH trenutno druga u EU.

ŠANSE ZA USPJEŠNO LIJEČENJE U RH MANJE SU NEGO U DRUGIM ČLANICAMA EU

Svaki drugi građanin smatra kako su mu šanse za uspješno liječenje u RH danas manje nego u drugim članicama EU.

INZISTIRANJE NA IZVRSNOSTI I NAJBOLJIM ISHODIMA LIJEČENJA

Građani inzistiraju na izvrsnosti i najboljim ishodima liječenja, ali ne nužno u njihovoj blizini.

ZDRAVSTVENE USTANOVE S NAJBOLJOM PRAKSOM I REZULTATIMA NISU DOVOLJNO PREPOZNATE

Dva od tri građana smatraju kako zdravstvene ustanove s najboljom praksom i rezultatima nisu dovoljno prepoznate u javnosti.

NAJBOLJE ZDRAVSTVENE USTANOVE ZASLUŽUJU DODATNA ULAGANJA

82,7% građana smatra kako najbolje zdravstvene ustanove zaslužuju dodatna ulaganja na osnovi ostvarenih rezultata.

GRAĐANI PREFERIRAJU DA IM JE DOSTUPAN CENTAR IZVRSNOSTI

Građani preferiraju da im je dostupan centar izvrsnosti, makar i u drugom gradu.

GLAS ZA STRANKU KOJA SE OBEŽE DA ĆE PROVESTI NACIONALNI PLAN PROTIV RAKA

Dva od tri građana dalo bi glas onoj stranci koja se obeže da će provesti Nacionalni plan protiv raka, kojim bi se spasilo više tisuća života godišnje.

Što praćenje ishoda znači za mene?

U Hrvatskoj, kao i u ostatku Europe, građani financiraju zdravstvo. Kao financijeri, ali i kao korisnici, imaju pravo na informaciju o rezultatima liječenja koje mogu očekivati u slučaju da im zatreba zdravstvena skrb. Objava podataka o ishodima može unaprijediti odgovornost administracije, potaknuti unaprjeđenje kvalitete, unaprijediti zdravstvenu pismenost populacije te pacijentima olakšati izbor liječnika ili bolnica. Također, može omogućiti identifikaciju mjesta na kojima se ne pruža dovoljno kvalitetna skrb te pokrenuti mehanizme kojima bi se to ispravilo.

Koliko je vremena potrebno da bi se rezultati praćenja ishoda mogli početi koristiti za optimizaciju liječenja novih pacijenata?

Rezultati praćenja ishoda mogu se početi koristiti za optimizaciju liječenja novih pacijenata praktički čim se krenu prikupljati. Čitav koncept je dinamičan i temeljna ideja je da se liječenje kontinuirano prilagođava i unaprjeđuje u skladu s rezultatima i novim mogućnostima.

Znači li praćenje ishoda da će neki lijekovi biti uklonjeni s liste?

Da, neki lijekovi mogli bi biti uklonjeni s liste ako se pokaže da u realnoj praksi ne daju rezultate predviđene kliničkim ispitivanjima. Pacijent od toga ima izravnu korist jer će se njegovo liječenje fokusirati na terapijske mogućnosti koje pokazuju najbolje rezultate.